

Talousarvioesitys 2021

27.10.2020

Timo Kenakkala
kaupunginjohtaja

Toipumisen vuosi 2021

- Toimintaympäristö poikkeuksellinen – koronaepidemia
- Valtion toimet merkittäviä kuntataloudelle
- Talouden tervehdyttäminen koskee koko konsernia
- Palvelut turvataan, valtion rahoitus lisätehtävistä/mitoituksista?
- Kaupunkikehityshankkeet tärkeä elinvoimalle ja houkuttelevuudelle
- SOTE- uudistusta ei huomioitu suunnitelmavuosille

Haasteita vuodelle 2021

- Koronapandemian kehittyminen tuo epävarmuutta (tulot/menot)
=> Kuntatalouden näkymät epävarmat, yritystoiminta/työllisyys?
- Hoitovelan purku/lisäkasautuminen – mitä odotettavissa?
=> Sotemenot kasvavat?
- Työn tekemisen muutos mahdollisuus
=> Etätyöt, digitalisaatio
- Valtion talous maltilliseen kasvuun 2021???
- => Ennusteiden epävarmuus

Hämeenlinna kasvaa

- Kokonaisväestömäärä kasvanut 2018 jälkeen, kasvu jatkunut koronasta huolimatta/johdosta myös 2020 (1.-9.2020 yht. +194 hlöä)
- Muuttoliike vahvaa (1.-9.2020 yht. +347 hlöä)
- Syntyvyys hieman vahvempaa kuin 2019
- Väestö ikääntyy – palvelutarve kasvaa
- Palveluverkon optimointi tärkeää (vaka, koulut, terveystalvelut – ASSI?)
- Investointitaso 'kohtuullinen'
- Elinvoimaa ja houkuttelevuutta edelleen vahvistettava

2021 strategisesti tärkeät painopisteet

- Talouden tasapainottaminen
- Elinvoiman elvyttäminen
- Hyvinvoinnin turvaaminen haastavassa taloudellisessa tilanteessa
- Työelämän uudistaminen digitalisaatiota hyödyntämällä
 - Kaupungin organisaatossa
 - Hämeenlinna monipaikkaisen yrittämisen ja työn tekemisen kaupunkina
- Modernin teknologian hyödyntäminen päästöjen vähentämiseksi
- Positiiviseen viestintään ja kaupunkimarkkinointiin panostaminen

Soten painopisteet TA 2021

- Peruspalvelujen vahvistamien sekä saatavuuden ja asiakaskokemuksen parantaminen
- Koronaepidemiatilanteen hallinta sekä siitä johtuvan hoito- ja palveluvelan purkaminen
- Lastensuojelun rakennemuutoksen loppuun saattaminen ja hankkeen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen
- Digitaalisten palvelujen käyttöönoton laajentaminen
- Tuotannonohjauksen pilotointi (lastensuojelu, suun terveydenhuolto), kehittäminen ja käyttöönotto
- Kuntouttavan työtoiminnan lisääminen ja aktivoinnin tapojen monipuolistaminen

Sihyn painopisteet TA2021

- Lapsiystävällinen Hämeenlinna
- Terveelliset ja turvalliset tilat
- Lasten ja nuorten tasa-arvon edistäminen ja tuen vahvistaminen
- Nuorten työllistyminen – työllisyyden kuntakokeilu osana Ohjaamotoimintaa
- Lasten määrän vähenemisen vaikutukset palveluverkkoon ja henkilöstömäärään
- Resurssiviisauden ja kiertotalouden edistäminen kouluissa ja päiväkodeissa
- Digitaaliset oppimisympäristöt ja asiointi
- Kaupunkikulttuuri ja kansalaislähtöinen toiminta
- Liikunta hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä

Talousarvion painopisteitä/Kaura

- Elinvoiman edistäminen hallituilla suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon prosesseilla – kaavoituksen ja lupaprosessien sujuvuus
- Pyöräilyn edistäminen etenkin keskustassa
- Kaavoitushankkeet keskustassa ja Moreenissa, Hämeensaaren Areena-hankkeen kaavoitus
- Uuden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukeskukseen, Ahveniston sairaalaan, liittyvän infran edistäminen
- Moreenin elinkeinoalueen kehittäminen sekä eritasoliittymän tiesuunnitelma
- Hiilineutraali Hämeenlinna –ohjelman toimenpiteiden edistäminen

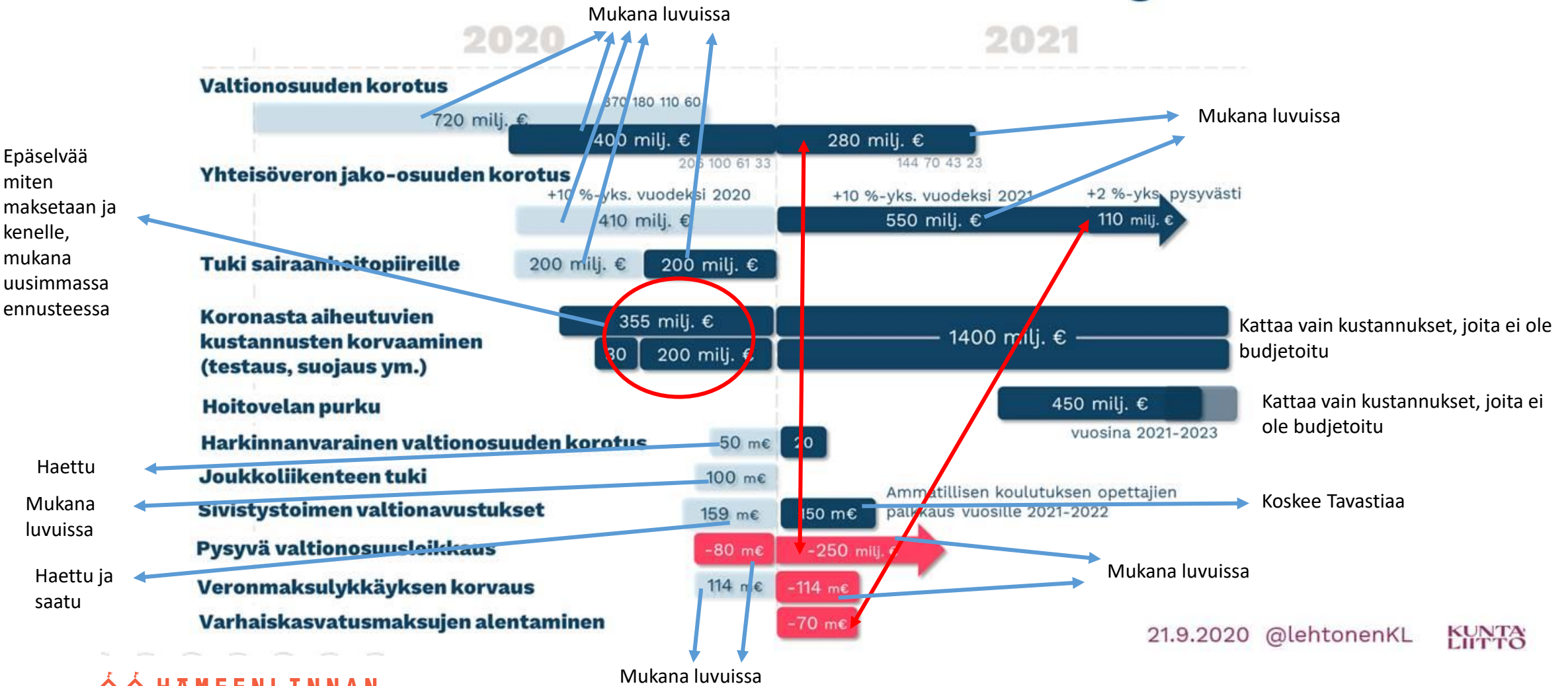
Talousarvion painopisteitä/KOPA

- Henkilöstö (Työn ilo, Johtamisakatemia, uusi työelämä)
- Digitalisaatio (digiagenda, automatisoitu HML,...)
- Työllisyydenhoito (työllisyyden kuntakokeilu – TMT kuntaosuus fokuksessa)
- Elinvoima (Parkki, Moreeni, ekosysteemit, kaupunkimarkkinointi)
- Talous (Järjestelmien päivitys/uudistaminen, hankintojen edelleen kehittäminen)
- Toimeenpano-ohjelmien toteutus (Hiilineutraali HML, Lapsiystävällinen HML,...)

Talousarvion lähtökohdat

- Kesäkuulla annettu **kehys** – ilman toimenpiteitä -27 m€
 - Veronkorotus + 1%-yksikköä
 - 10 m€ tasapainotusohjelma
 - kehys 6,5 m€ alijäämäinen
- Lautakuntien ja konsernipalveluiden TA-esitykset ylittivät talousarvion kehyksen toimintakatteen noin 6 milj. eurolla.
- Luvut sisältävät lukuisia toimintaympäristöstä johtuvia pakollisia muutoksia (työttömyysvakuutusmaksut, tapaturmavakuutusmaksut, työllisyyden hoito)
- Verotuloennusteet ovat parantuneet kehysvaiheesta noin 6 milj. euroa
- Valtionosuusennusteet ovat parantuneet 11,2 milj. euroa

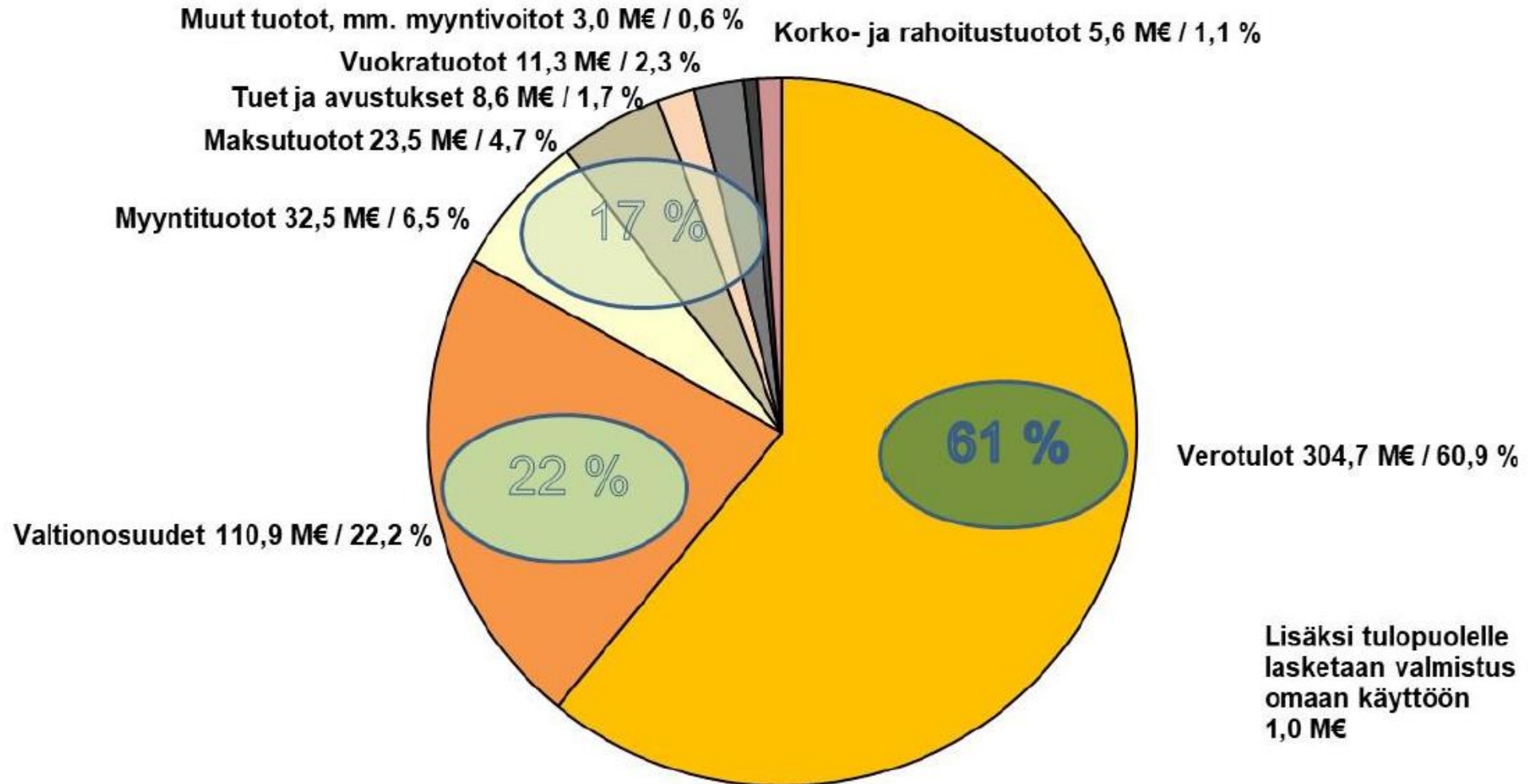
Hallituksen kehysriihi 4/2020 ja budjettiriihi 9/2020

Talousarvio 2021

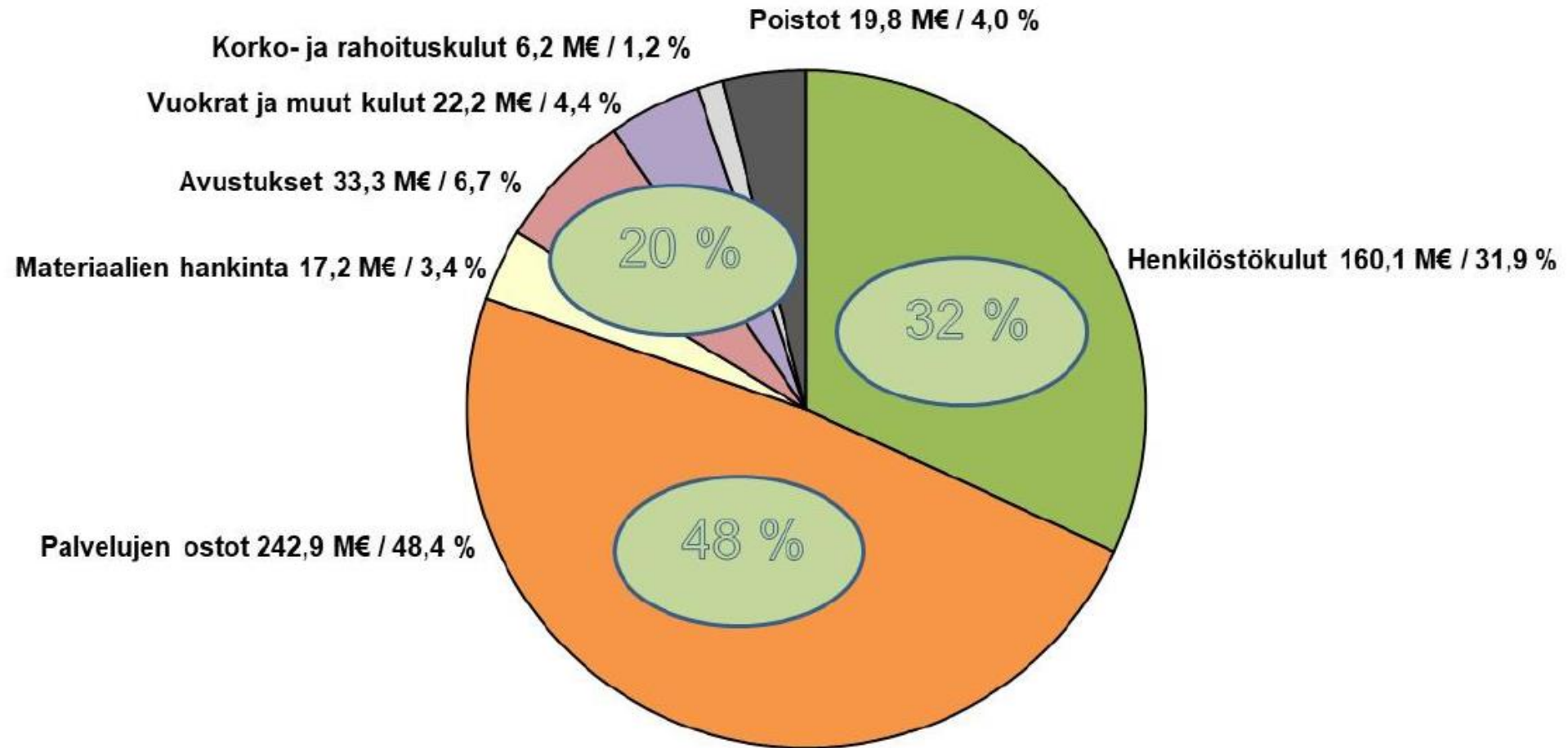
- Toimintakate 395,4m€, kasvu 1,0 % E2020
- Toimintamenot 526,6 m€ m€, lasku -0,4 € % E2020
- Kunnallisvero ennallaan 21,0 %, muut verot ennallaan
- Verotulot kasvavat 2,0 % = 5,9 m€ verrattuna E2020
- Valtionosuudet pienenevät 7,8 % = 9,4 m€ verrattuna E2020
- Vuosikate 16,9 m€, tilikauden tulos 3,1 m€ alijäämäinen
- Investoinnit 31,8 m€
- Lainamäärä kasvaa 12,6 m€ (tot 4 519 €/asukas)
- YT –neuvottelut meneillään, 1.9.2020-31.5.2021 1,5 m€, 1.6.2021-> 1,5 m€

Hämeenlinnan kaupungin ulkoisen tuloslaskelman tulot TA 2021 500,1 M€

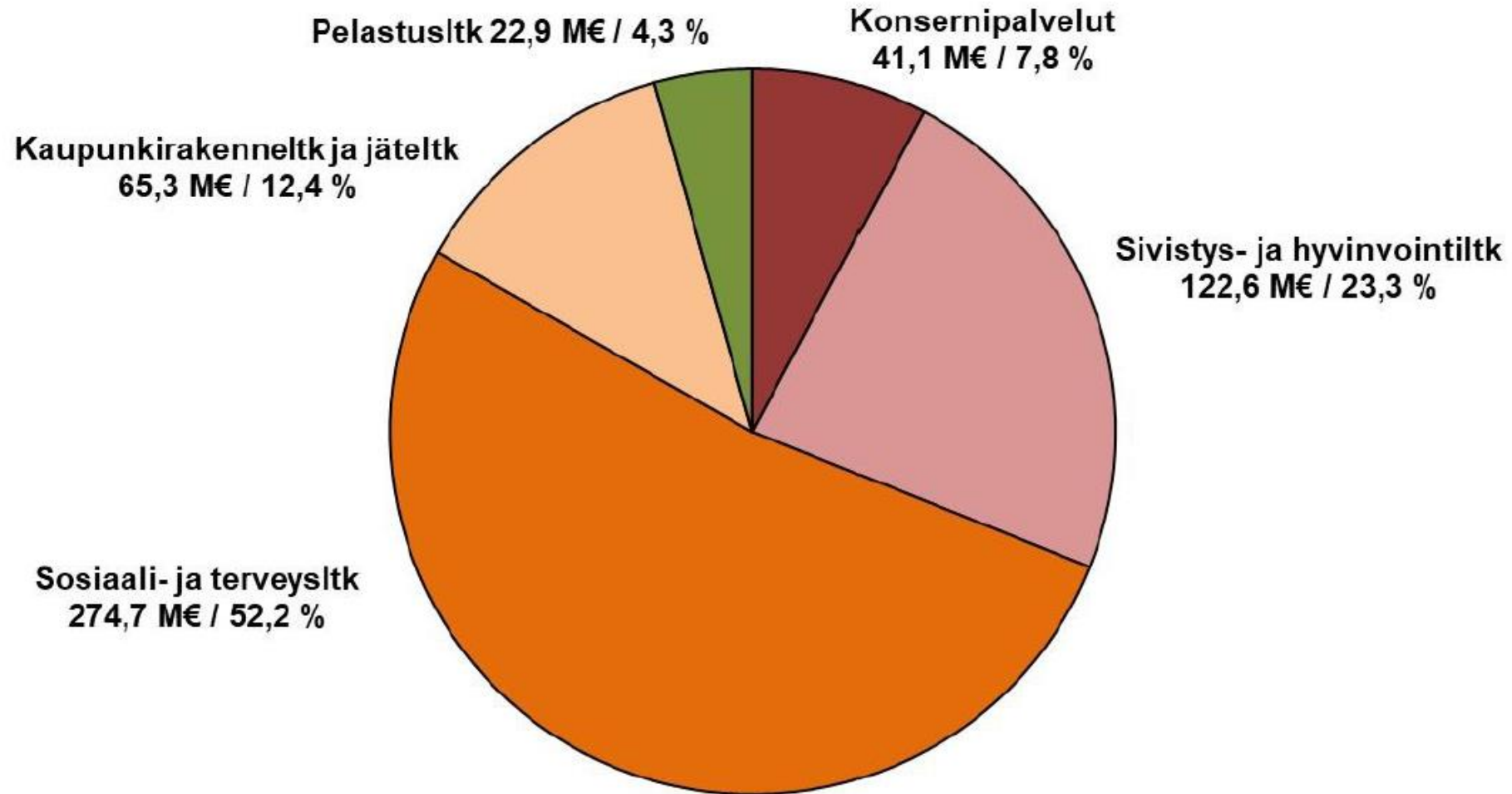

Hämeenlinnan kaupungin ulkoisen tuloslaskelman kulut TA 2021

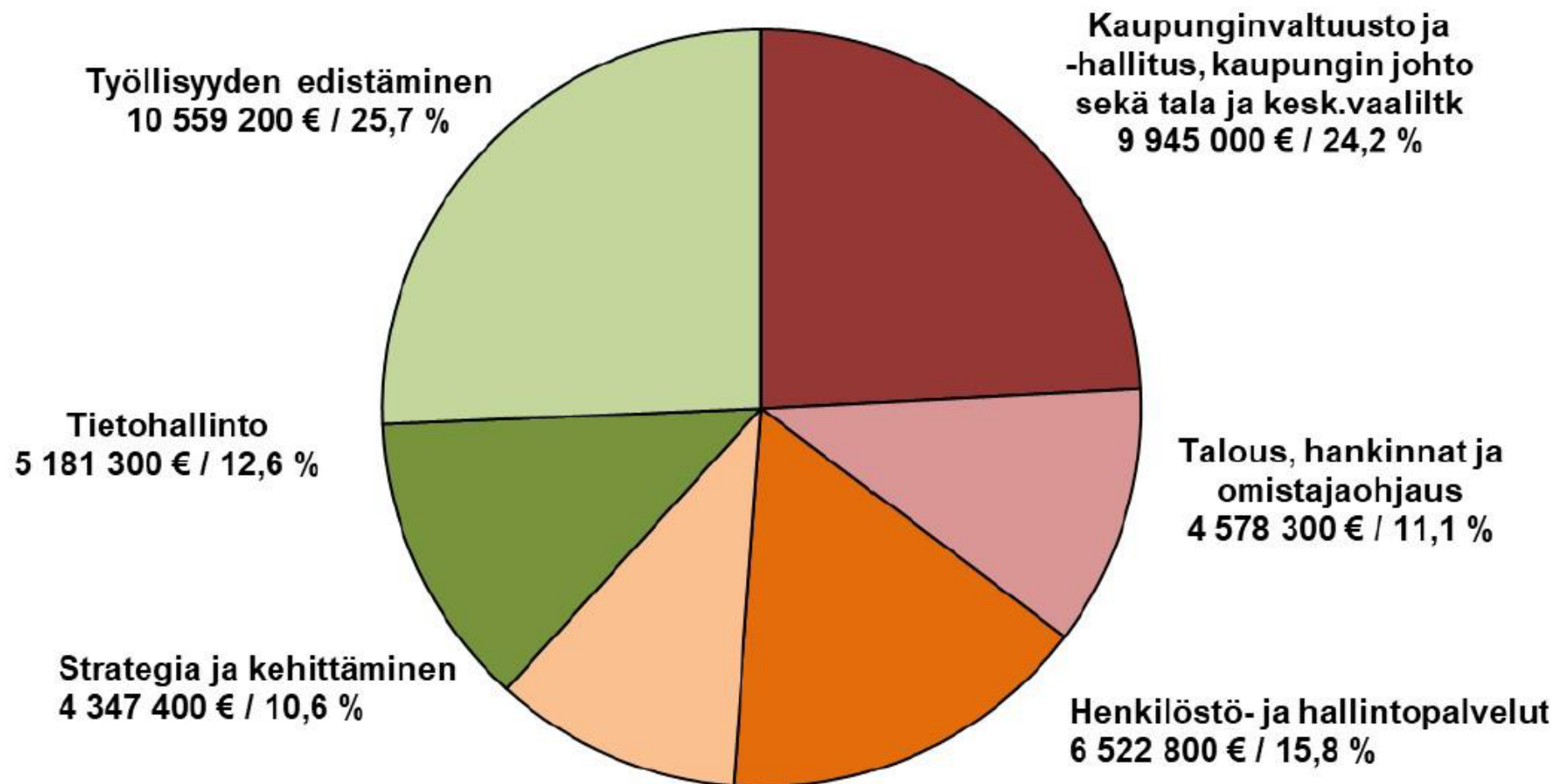
501,7 M€

Hämeenlinnan kaupungin toimialojen bruttokulujen jakautuminen TA 2021
526,6 M€

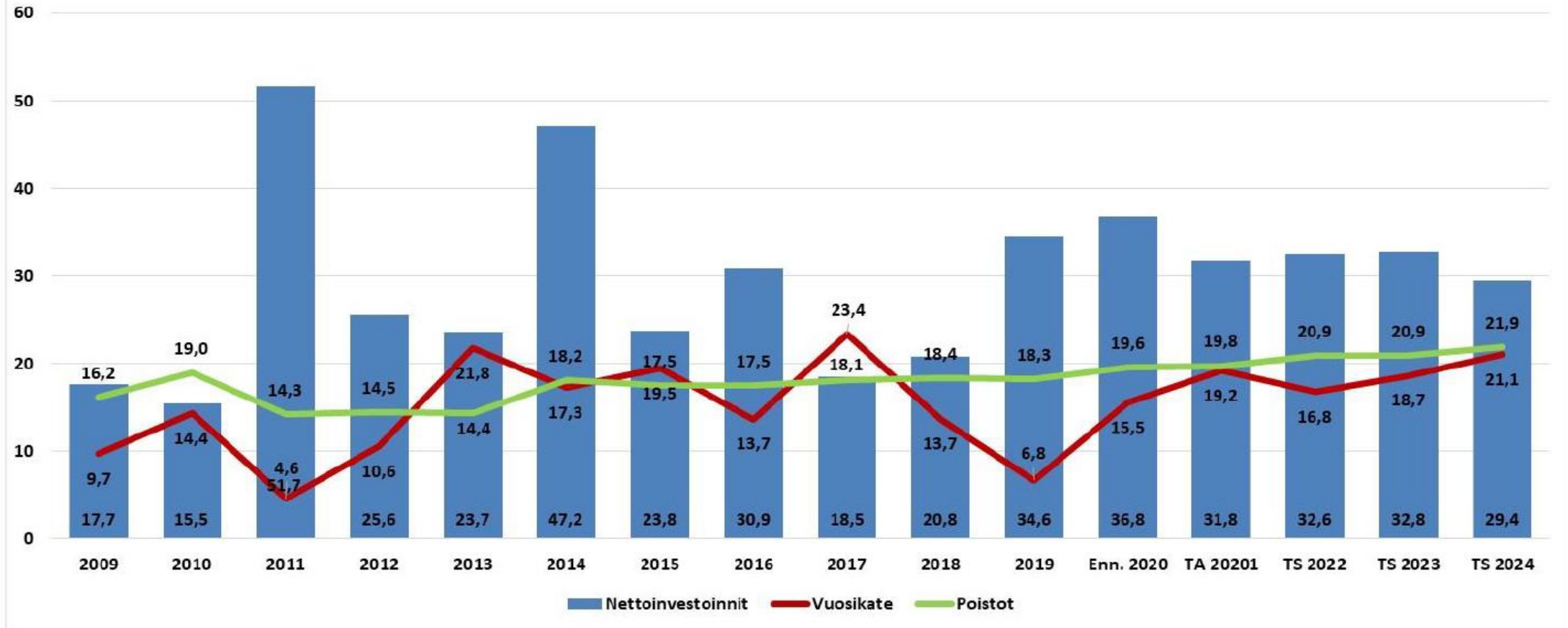

Konsernipalvelut, TA-esitys 2021, toimintakulut
41 134 000 €

Nettoinvestoinnit, vuosikate ja poistot, milj. euroa

Kun sininen palkki
korkeampi kuin punainen
viiva – velkaannutaan!
Kun vihreä viiva punaisen
viivan yläpuolella –
tehdään alijäämää!

TALONRAKENNUKSEN INVESTOINNIT TA 2021 JA TS 2022 - 2024					
	<i>Kust.arvio</i>	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
Verkatehdas / Lyseon koulu ja ARX	6 600 000	2 500 000			
Vuorentaan koulun uudisrakennus	3 300 000	2 400 000			
Kaurialan koulun uudisrakennus	14 000 000	5 500 000	5 500 000	1 500 000	
Rakennusten perusparannushankkeet		3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Muu rakennussuunnittelu, kohdistamaton		150 000	150 000	150 000	150 000
Hämeenlinnan yhteiskoulun (HYK) uudisrakennus (sis. piharakentamisen)	15 400 000	2 000 000	8 000 000	5 400 000	
Myllymäen koulu/ kivikoulun ja puukoulun peruskorjaukset sekä kivikoulun laajennus	7 000 000		2 000 000	4 000 000	1 000 000
Lammin koulut / Konnari, peruskorjaus tai uudisrakennus	5 500 000			1 500 000	4 000 000
Lammin koulut / Pasaapeli, peruskorjaus tai uudisrakennus	3 800 000			1 500 000	2 800 000
Lammin perusterveydenhuollon tilat	2 000 000			1 000 000	1 000 000
Lyseon korttelin liikunta- ja ruokailutilojen uudisrakennus	5 000 000				1 500 000
Lyseon korttelin päärakennuksen peruskorjaus	10 000 000				2 000 000
		15 550 000	18 650 000	18 050 000	15 450 000

Infran rakentamisen investoinnit

Kunnallistekniikka	Merkittävimmät kohteet	TA 2021 (1000€)
912 Asuinalueet	Metsäharju, uuden asemakaava-alueen kunnallistekniikka. Aiemmin rakennettujen katujen viimeistelyt.	795
913 Elinkeinoalueet	Ei kohteita	0
914 Infra / Katusaneeraus	Voutilan asevelikylän saneeraus, littalan aluesaneeraus, pintarakennekorjaukset, Papinniityn/Idänpään aluesaneeraus	3 570
915 Erilliskohteet	Brahenkadun hulevesipumppaamo, teollisuusraiteen uusiminen	260
916 Kevytliikenne	Rapamäen oikaisu/Olympiakadun jatke, rantareitin muurin korjaus Hopeaseppien sillan länsipäädyssä, Jukolanraitin ja aukion rakentaminen	1 035
917 Liikenne	Ahveniston sairaalahankkeeseen liittyvä Sairaalatien rakentaminen, pysäköintialueen rakentaminen Asemanrannassa	1 250
918 Sillat ja vesistö	Viipurintien vesistösillan saneeraus	100
919 Puistot ja leikkipaikat / Viherrakentaminen	Leikkipaikkojen peruskorjaus (2 kpl), Mensan rannan kehittäminen ja parantaminen, littalan skeittipaikan pohjatyöt, Lammille esteetön ulkoilureitti, Hämeensaaren esteetön uimaramppi	685
920 Liikuntapaikat / Ulkoliikunta ja virkistys	Ulkoliikuntakohteiden perusparannustyöt, säilölumi-materiaalin hankinta, Tervaniemen ulkoilualueen ja rannan kehittäminen, Torijään investointi	520
921 Kansallinen kaupunkipuisto	Kansallisen kaupunkipuiston kehittäminen	170
922 Ulkovalaistus	Valaistusverkon uudisrakentaminen ja saneeraus	1 415
YHTEENSÄ		9 800

ASUMINEN?

PALVELUT/ASUMINEN?

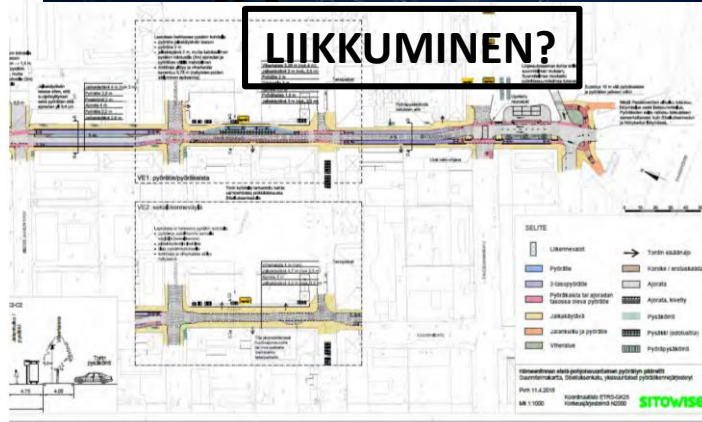
PALVELUT?

ELINKEINOT?

HOUKUTTELEVUUS
ELINVOIMAINVESTOINNIT?

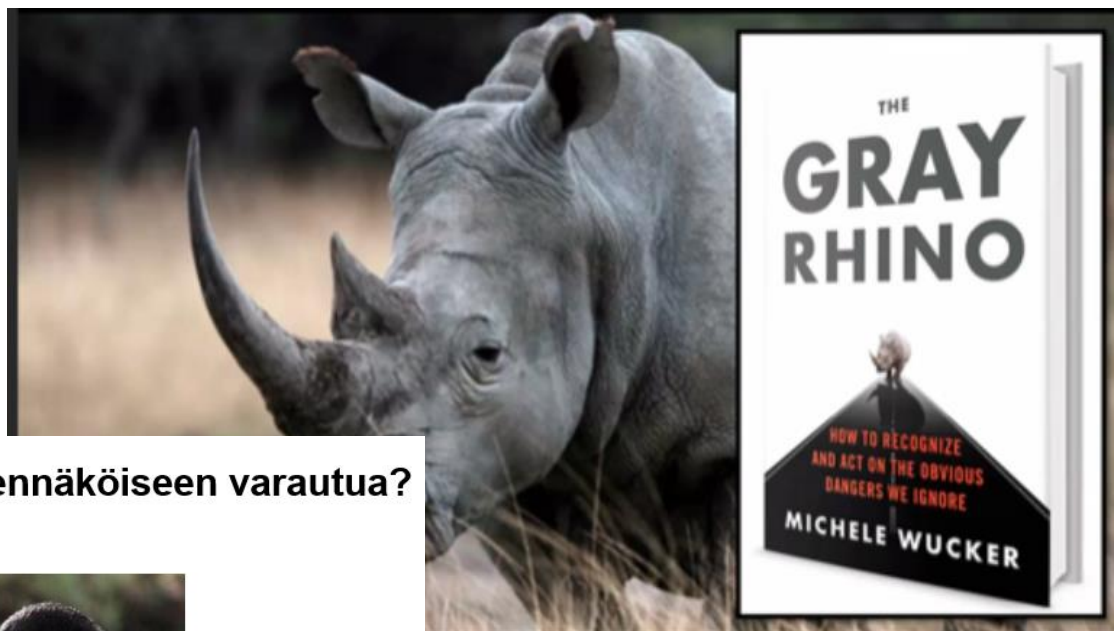
OSAAJAT?

Soteuudistus (Hyvinvointialueet?)

- Ei huomioitu luvuissa (1.1.2023 eteenpäin?)

Tiekartta hyvinvointialueiden perustamiseen ja järjestämisvastuun siirtymiseen

Etukäteen tiedetty tulevaksi
 -vakavat vaikutukset
 -varautuminen laiminlyöty
 -korona

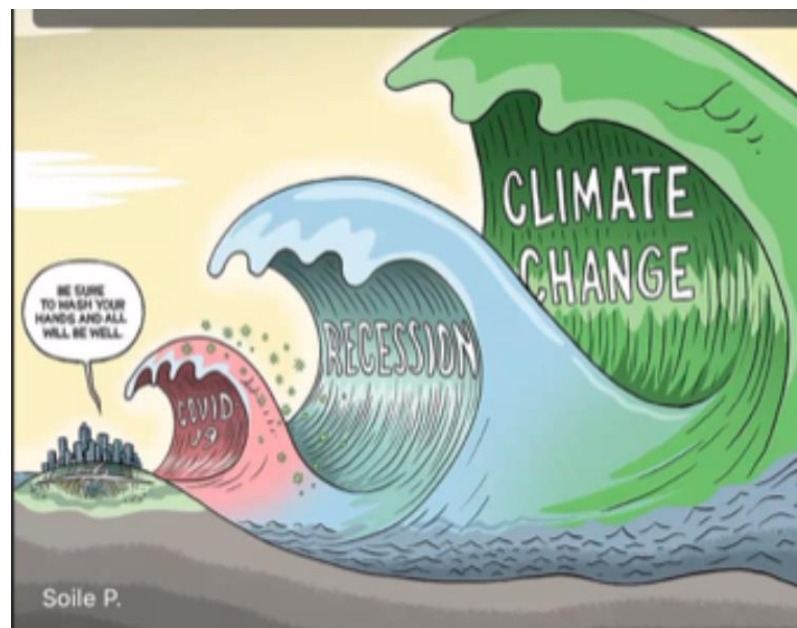
Pandemia on "harmaa sarvikuono": Se oli valtava, se katsoi suoraan meitä kohti, ja meillä oli mahdollisuus väistää sitä, jos olisimme halunneet.

Musta joutsen – voiko täysin epätodennäköiseen varautua?

Julkaistu: [15.3.2017](#) | Kirjoittanut: [Matti Hakanen](#)

Yllättävä, ei ennakoitavissa
 -911 ok
 -korona ei

McKinsey'n mukaan yli kuukauden kestäviä arvaamattomia "disruptiivisia" markkinahäiriöitä tulee nykyisin 3,7 vuoden välein, lyhytkestoisempia useammin.

KIITOS